

VDS0004505

znanje | [sodna praksa](#) | [višje del. in soc. sodišče](#)

Odločba: VDSS sodba Pdp 964/2008
Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore
Datum seje senata: 22.01.2009
Področje: DELOVNO PRAVO
Institut: vojak – odškodnina – čista denarna terjatev – neposredno sodno varstvo
Zveza: ZDR člen 204, 204/4. ZJU člen 5, 5/1. ZObr člen 100.a.

JEDRO:

Tožnika sta s tožbo zahtevala plačilo odškodnine v višini razlike med plačo, ki sta jo prejemale v spornem obdobju, in plačo, ki bi jo v navedenem obdobju prejemale za delo v tujini, če ne bi bila predčasno odstranjena s tega dela zaradi ustavljenega disciplinskega postopka. Opisana zahtevka predstavljata uveljavljanje čiste denarne terjatve iz delovnega razmerja in ju je – tudi v primeru delavcev na obrambnem področju – dopustno neposredno uveljavljati pred pristojnim delovnim sodiščem.

IZREK:

Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana sodba sodišča prve stopnje.

Stranki sami nosita vsaka svoje stroške pritožbenega postopka.

OBRAZLOŽITEV:

:

Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo naložilo toženi stranki, da je dolžna tožniku M.B. za čas od 24. 6. 2006 do 15. 12. 2006 obračunati bruto razliko v plači, odvesti pripadajoče davke in prispevke in mu izplačati neto razliko v plači v znesku 10.725,16 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 21. 5. 2007 dalje do plačila, v roku 15-ih dni, da ne bo izvršbe (I./1. izreka). Nadalje je toženi stranki naložilo, da je dolžna tožniku I.Š. za čas od 24. 6. 2006 do 15. 1. 2007 obračunati bruto razliko v plači, odvesti pripadajoče davke in prispevke in mu izplačati neto razliko v plači v znesku 13.448,91 EUR z zakonskimi zamudnimi obrestmi od 21. 5. 2007 dalje do plačila, v roku 15-ih dni, da ne bo izvršbe (I./2. izreka). Toženi stranki je naložilo, da je dolžna tožniku M.B. povrniti stroške postopka v znesku 973,94 EUR in I.Š. v znesku 1.012,58 EUR, obema v roku 15-ih dni po prejemu te sodbe, v primeru zamude skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi (I./3. in 4. izreka). Odločilo je, da tožena stranka nosi sama svoje stroške postopka (II. izreka).

Zoper navedeno sodbo se pravočasno pritožuje tožena stranka iz pritožbenega razloga zmotne uporabe materialnega prava po 3. točki 1. odstavka 338. člena ZPP in pritožbenemu sodišču predlaga, da pritožbi ugodi in sodbo razveljavi ter zadevo vrne sodišču prve stopnje v nov postopek oziroma izpodbijano sodbo spremeni tako, da tožbeni zahtevek v celoti zavrže oziroma kot neutemeljen zavrne s stroškovno posledico za oba tožnika. V pritožbi navaja, da bi sodišče prve stopnje moralo tožbo zavreči, ker v konkretnem primeru spora ni šlo za čisto

denarno terjatev, ki bi dopuščala neposredno sodno varstvo, oziroma za katerega bi bilo mogoče neposredno uporabljati 204. člen ZDR. Gre za spor o določitvi plače oziroma za izplačilo razlike v plači, ki je izražena v količniku ter pripadajočih dodatkih na podlagi Uredbe o plačah pripadnikov stalne sestave SV v tujini pri opravljanju obveznosti sprejetih v mednarodnih organizacijah. Zgolj dejstvo, da tožnika vtožujeta denarne zneske, ne pomeni, da je bistvo tožbenega zahtevka dejansko denarna terjatev. V končni posledici se pravzaprav tako ali tako večina pravic iz delovnega razmerja vrednoti v denarju, toda to ne pomeni, da se vse pravice uveljavljajo pred sodiščem kot denarna terjatev, vsaj ne v uslužbenskem sistemu, kjer je predhoden postopek pri delodajalcu še vedno procesna predpostavka za nadaljnjo sodno varstvo. Sodišče prve stopnje tako ni sledilo toženi stranki, da zavrže tožbo kot prepozno vloženo, saj je zmotno zaključilo, da lahko delavec po 4. odstavku 204. člena ZDR denarne terjatve iz delovnega razmerja uveljavlja neposredno pri sodišču in niti ni potrebno, da sta pri toženi stranki vložila zahtevka za izplačilo razlike v plači. Tožnika bi morala potem, ko sta se z zahtevo pravilno obrnila na toženo stranko, vložiti tožbo v roku, ki ga določa specialni predpis, torej 8. odstavek 100. a člena Zakona o obrambi. Po poteku tega roka pa je ta pravica prenehala. Takšno stališče je zavzelo tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije v zadevi opr. št. VIII Ips 189/2007. Tožnik I.Š. je zahtevo za varstvo pravic zaradi izplačila razlike v plači na Ministrstvu za obrambo vložil dne 21. 5. 2007, tožbo pa šele 13. 12. 2007, tožnik M.B. pa je vložil zahtevo za varstvo pravic 23. 5. 2007, tožbo pa šele 13. 12. 2007. Iz navedenega izhaja, da tožnika nista upoštevala postopka predpisanega v 8. odstavku 100. a člena Zakona o obrambi, zato je potrebno tožbo kot prepozno zavreči. Priglaša tudi pritožbene stroške.

Tožeči stranki sta v odgovoru na pritožbo predlagali, da pritožbeno sodišče pritožbo kot neutemeljeno zavrne in v celoti potrdi sodbo sodišča prve stopnje. Navajata, da gre v konkretni zadevi za čisti denarni zahtevek, kar je razvidno iz same vsebine le-tega. Poleg tega pa 14. člen Pravilnika o ureditvi določenih vprašanj delovnopравниh statusa pripadnikov Slovenske vojske pri opravljanju nalog v tujini z dne 2. 5. 1997 izrecno določa, da je delavec zaradi neutemeljene in predčasne odstranitve z opravljanja nalog v tujini, upravičen do izplačila razlike v plači. Iz tega razloga zahtevek tožnikov predstavlja čisti denarni zahtevek, ki ga delavci lahko uveljavljajo neposredno na sodišču. Priglašata stroške odgovora na pritožbo.

Pritožba ni utemeljena.

Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje v okviru pritožbenih razlogov in pri tem pazilo na absolutno bistvene kršitve pravil postopka, kot mu to nalaga določba 2. odstavka 350. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP – Ur. l. RS, št. 26/99 in naslednji) in na pravilno uporabo materialnega prava. Na podlagi navedenega preizkusa je ugotovilo, da je sodišče prve stopnje pravilno in popolno ugotovilo dejansko stanje, da je na ugotovljeno dejansko stanje pravilno uporabilo materialno pravo ter da v postopku ni zagrešilo bistvenih kršitev pravil postopka, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti.

Pritožbeno sodišče se v celoti strinja z dejanskimi in pravnimi zaključki sodišča prve stopnje in jih ne ponavlja, glede na pritožbene navedbe pa le še ugotavlja:

V predmetnem sporu gre za vprašanje, ali gre v konkretnem primeru za denarni zahtevek ali ne in ali je v tem primeru potrebno predhodno uveljavljanje pravic, kot to določa 100. a člen Zakona o obrambi (ZObr, Ur. l. RS, št. 103/2004), ali je predmet tožbenega zahtevka čisti denarni zahtevek.

Iz izvedenega dokaznega postopka sodišča prve stopnje izhaja, da je bil tožnik M.B. z odločbo z dne 4. 11. 2004 imenovan na formacijsko dolžnost poveljnik v poveljstvu sil in razporejen v plačilni razred s količnikom 3,00 in z ukazom z dne 21. 6. 2006 napoten na opravljanje naloge v tujino za čas od 8. 3. 2006 do 15. 12. 2006. Izdana mu je bila tudi odločba z dne 23. 2. 2006, s katero je bil razporejen na dolžnost referenta na mednarodni vojaški dolžnosti in plačilni razred s količnikom 2,30, povečan za dodatke v višini 0,60 količnika in druge. Tudi tožnik I.Š. je bil z ukazom napoten na opravljanje nalog v tujini za čas od 6. 4. 2006 do 15. 1. 2007 in z odločbo z dne 24. 3. 2006 razporejen na dolžnost referenta na mednarodni vojaški dolžnosti in v plačilni razred s količnikom 2,40, povečan za dodatek v višini 0,60 količnika in druge. Ukaza o napotitvi na opravljanje nalog v tujini sta bila za oba tožnika preklicana, in sicer z dne 24. 6. 2006. Zoper oba tožnika sta bila uvedena disciplinska postopka, ki pa sta bila zaradi zastaranja ustavljena in sicer zoper tožnika M.B. s sklepom z dne 19. 1. 2007 (priloga A2), zoper I.Š. pa z odločbo z dne 7. 2. 2007 (priloga A4). Ob tožnika sta na toženo stranko dne 21. 5. 2007 naslovila zahtevo za izplačilo odškodnine, v kateri se sklicujeta na 14. člen Pravilnika o ureditvi vprašanj delovnopravnega statusa pripadnikov Slovenske vojske pri opravljanju nalog v tujini (Pravilnik - priloga B10), ker je bil disciplinski postopek zoper njiju ustavljen.

Pravilnik v 13. členu med drugim določa, da pripadnika stalne sestave lahko poveljujoči častnik Slovenske vojske predčasno odstrani oziroma odpokliče z odpravljanja nalog v tujini in ga napoti v Republiko Slovenijo zaradi utemeljenega suma kršitve vojaške discipline, za katere se lahko izreče prenehanje delovnega razmerja (1. odstavek). Pripadniku stalne sestave se od naslednjega dne po vrnitvi v Republiko Slovenijo izplačuje plača, kot jo je prejemal do odhoda na opravljanje nalog v tujini (4. odstavek). Če pa je bil zoper pripadnika disciplinski postopek ustavljen, se mu po 14. členu pravilnika za ves čas predčasne odstranitve z opravljanja nalog v tujini izplača razlika med plačo, ki jo je prejemal v Republiki Sloveniji in plačo, ki bi jo prejemal med opravljanjem nalog v tujini, povrnejo pa se mu tudi stroški prevoza v Republiko Slovenijo.

Po 1. odstavku 88. člena ZObr za delavce na obrambnem področju veljajo predpisi o javnih uslužbencih, če s tem zakonom ni drugače določeno. Nekoliko drugačna od določbe 24. člena Zakona o javnih uslužbencih (ZJU – Ur. l. RS, št. 56/2002 in nadaljnji) je določba 100. a člena ZObr, ki v 1. in 5. odstavku določa organe, ki odločajo o pravicah, obveznostih in odgovornostih iz delovnega razmerja delavcev na obrambnem področju oziroma o ugovorih zoper odločitve, nadalje, da ima delavec pravico vložiti zahtevo za uveljavljanje pravice iz delovnega razmerja ter pravico do ugovora zoper odločitve o njegovih pravicah, obveznostih in odgovornostih, razen če je s tem zakonom določeno, da se varstvo pravic uveljavlja po službeni poti, določeni s pravili službe v Slovenski vojski (2. odstavek) in da v primeru, če ni zadovoljen z odločitvijo o zahtevi ali ugovoru, ali če minister oziroma pooblaščenca oseba ne odloči v 60-ih dneh od vložitve zahteve ali ugovora, lahko delavec v nadaljnjih 30-ih dneh zahteva varstvo pri pristojnem sodišču (8. odstavek).

Tožnik I.Š. s predmetno tožbo zahteva izplačilo odškodnine v višini razlike med plačo, ki jo je prejemal v času od 24. 6. 2006 do 15. 1. 2007 (za čas odpoklica in vodenja disciplinskega postopka) in plačo, ki bi jo moral prejeti v navedenem obdobju, če bi bil na delu v tujini in je zato prikrajšan za znesek 13.448,91 EUR. Tožnik M.B. pa je postavil zahtevek, da se mu izplača odškodnina v višini razlike med plačo, ki jo je prejemal v času od 24. 6. 2006 do 15. 12. 2006 in plačo, ki bi jo prejemal na dolžnosti v tujini, torej v skupni višini 10.725,16 EUR. Oba tožnika sta torej postavila odškodninski zahtevek, ker je bil disciplinski postopek zoper

njiju ustavljen in jima po 14. členu pravilnika za ves čas predčasne odstranitve z opravljanja nalog v tujini pripada razlika med plačo, ki sta jo prejemale v Republiki Sloveniji in plačo, ki bi jo prejemale med opravljanjem nalog v tujini.

Odškodninska zahtevka sta čista denarna terjatev iz delovnega razmerja in takšno denarno terjatev lahko delavec uveljavlja neposredno pred pristojnim delovnim sodiščem v skladu s 4. odstavkom 204. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR, Ur. l. RS, št. 42/2002 in nadaljnji), ki velja tudi za delavce na obrambnem področju, v skladu s 1. odstavkom 88. člena ZObr in v povezavi s 1. odstavkom 5. člena ZJU, ki določa, da tudi za delovno razmerje javnih uslužbencev ter za pravice in obveznosti iz delovnega razmerja veljajo predpisi, ki urejajo delovna razmerja in kolektivne pogodbe, kolikor ta ali drug poseben zakon ne določa drugače.

V konkretnem primeru gre za uveljavljanje denarne terjatve in so neutemeljene pritožbene navedbe, da bi se tožnika morala najprej obrniti na toženo stranko in vložiti tožbo v roku, ki ga določa specialni predpis in je takšno stališče zavzelo tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije v zadevi opr. št. VIII Ips 189/2007. V citirani zadevi gre za spor o določitvi oziroma povečanju količnika za osnovno plačo po 8. členu uredbe, ki določa možnost povečanja osnovne plače v primeru nastanitve na nenaseljenem območju več kot polovico časa. To pa je popolnoma druga vrsta zahtevka, kot sta odškodninska zahtevka obeh tožnikov, ki temeljita na 14. členu pravilnika. V konkretnem primeru ni predmet spora določitev količnika iz odločbe, temveč gre za odškodninski zahtevek. Gre za škodo, ki je tožnikoma nastala v posledici neutemeljenega odpoklica iz tujine, saj je bil disciplinski postopek zoper njiju ustavljen. Za denarne terjatve pa je potrebno uporabiti določbe 4. odstavka 204. člena ZDR, ki določajo, da lahko delavec denarne terjatve iz delovnega razmerja uveljavlja neposredno pred pristojnim delovnim sodiščem. V konkretnem primeru ne gre za nobeno procesno predpostavko za sodno varstvo, ampak sta tožnika lahko neposredno vtoževala denarno terjatev pred delovnim sodiščem, kakor je pravilno ugotovilo sodišče prve stopnje. Zahtevek za izplačilo odškodnine po 14. členu pravilnika pomeni denarno terjatev, za katero je predvideno direktno sodno varstvo po 4. odstavku 204. člena ZDR.

Glede na vse navedeno je pritožbeno sodišče pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje, za kar je imelo podlago v določbi 353. člena ZPP.

Pritožbeno sodišče je sklenilo, da tožena stranka sama krije svoje pritožbene stroške, ker s pritožbo ni uspela, tožeča stranka pa sama krije svoje stroške odgovora na pritožbo iz razloga, ker le-ta k njeni razrešitvi ni pripomogel (1. odstavek 165. člena ZPP v zvezi s 154. členom ZPP).